

**Posudek bakalářské/magisterské diplomové práce  
Posudek - Závěrečná práce - CŽV**

**Student: Eliška NERADOVÁ**

**Obor: ČJ - SPG**

**Název práce v českém jazyce:**

**Role fantastických motivů ve vybraných kratších prózách Julia Zeyera**

**Název práce v anglickém jazyce:**

**Role of Fantastic Themes in Selected Shorter Prose by Julius Zeyer**

**Vedoucí práce: Mgr. et Mgr. Eva Blinková Pelánová, Ph.D.**

**Oponent práce: prof. PhDr. Dagmar Mocná, CSc.**

Předkládaná bakalářská práce je interpretační sondou do Zeyerovy známé novely *Dům U tonoucí hvězdy* (knižně 1897) a dvou dalších kratších výpravných próz: „Na pomezí cizích světů“ (z *Fantastických povídek*, 1882) a „Miss Olympia“ (knižně 1880 v autorském souboru *Novelly I*, který přebírají pozdější spisy u Unie). Předpokladem bylo identifikovat v Zeyerově díle vrstvu textů, které by se neodehrávaly výlučně v parnasistním „krásném onde“, ale právě proti sobě stavěly, v podstatě stále v logice romantických protikladů, svět všednosti a svět snu. Tento Zeyerův způsob čtenář důvěrně zná z *Domu U tonoucí hvězdy* a romantické kořeny takto orchestrované prózy přesvědčivě dokládají interpretační sondy Z. Hrbaty (viz závěrečný Soupis zdrojů).

Práce Elišky Neradové na Hrbatovy úvahy a navržené klíče v lecčems navazuje, její zacílení je ale důslednější, a to díky užití metodologii Tz. Todorova a jeho (strukturalistické) představě fantastična, které zdůrazňuje představu váhání: jistě váhání čtenářova, ale často i toho protagonistova či vypravěčova. Pokud jde o fantastickou literaturu napříč 19. stoletím, vznikající ve stopách E. T. A. Hoffmanna (1776–1822), dokáže Todorov jedinečným způsobem ozřejmit charakter této literatury a mj. přitáhnout naši pozornost k přítomnosti inovativních vyprávěcích postupů a textových strategií. (Jak bylo opakovaně poznamenáno, *Úvod do fantastické literatury*, 1970, bude mnohem hůře fungovat třeba v dotyku s fantastikou hispanoamerickou).

Jakkoli je Zeyer dnes a v nedávné minulosti velmi diskutovaným autorem (Hrbata, Janáčková, Kundrnáč, Fránek aj.; viz. Soupis), představuje předkládaná práce nejen relevantní, ale částečně i objevný příspěvek k problematice: ráda bych vyzdvihla kapitoly „Pocit těžkosti“ (s. 20n) a „Ironie jmen“ (s. 29n). Toto není nárok, který bychom paušálně na BP vůbec kladli, a je třeba zdůraznit, že se s ním nesetkáváme často.

Z provedené analýzy mj. vyplynulo, že myšlenka fantastické literatury v todorovovském smyslu, nebo nějaká analogická metodologie zdůrazňující (progresivní) textové strategie může ukázat, jak zřetelně je řada českých textů či vůbec autorů v dotyku s aktuálními trendy evropskými, či trendy velkých národních literatur (Němci mají Hoffmanna, anglofonní literatury Poea, Rusové svého Gogola apod.).

Co by se dalo předkládané práci vytknout, je volba trojice textů, která snad působí lehce svévolně. V rámci korpusu Zeyerových spisů jsme se orientovaly na svazky *Fantastické povídky*, *Novelly I*, méně na soubor *Novelly II*, a už jen okrajově jsme procházely svazek *Amparo a jiné prózy*. Jak řečeno, jednoznačně parnasistní texty se pro zvolený rastr nehodí. Konečný výběr provedla vedoucí a možné výtky bere prosím na sebe.

Ráda bych na závěr zdůraznila, že bakalářská práce, včetně dohledávání další relevantní sekundární literatury, jak ji postupující interpretační práce vyžadovala, je plodem zcela samostatného úsilí kandidátky. Je to způsob, který je zdaleka nejlepší, bohužel se podle mých zkušeností na naší katedře v poslední době neuskutečňuje příliš často a celkově není dospíváno k srovnatelným výsledkům. Provedené textové analýzy jsou podle mého názoru nesmírně citlivé a invenční. Úroveň práce v průběhu nekolísá, má jasnou argumentační linku, která ale není mechanická. Kapitola „Závěr“ skutečně dospívá k tezím a prokazuje kandidátcinu analytičnost i múzičnost, jež jsou v udivující rovnováze. Výjimečná je také formulační přesnost práce (jakkoli na stylistice bude třeba ještě lehce zapracovat). Děkuji a ráda doporučuji k obhajobě.

**V Praze dne .....10. května.**

**Eva Blinková Pelánová.  
Podpis**